

"ישיבישע בלאט" "לאמדעס" ב"דף היום" בשו"ת ומ"מ

דף מב

1. מיגו דיכול למימר להד"ם יכול נמי למימר סטראי נינהו, וקשה הא הוי מיגו להוציא?
2. ההוא דאמר ליה לחבריה מהימנית לי כבי תרי, ויל"ע היאך נאמנות איך חלה ע"י דיבור?
3. אין נשבעין על טענת חש"ן, ויליף מקרא דכי יתן איש אל רעהו וגו', ויל"ע מה נאמר כאן, מיעוט קטן משמירה וממילא אינו בכלל שבועה, או מיעוט שאין נשבעים על טענתו?

איתרע שטרא, ולר"ח רק "איתרע" וצריך המלווה להשבע אם בא לגבות בו, ובראשונים הביאו שיטת הר"ף שהשטר בטל לגמרי ונשבע הלווה היסת ונפטר, ועי' רא"ש שדן בראיותיו, ועי' תומים נח' יג, ובאור הגר"א פג' ז.

אבל פרעיה בין דידיה לדידיה וכו', ועי' ר"י מיגש ורמב"ן שנחלקו באופן שיש עדים רק לא שמעו שזה לפירעון האם יש לו מיגו שיכול לומר למתנה קיבלתיו או לא, ועי' רא"ש וריטב"א.

טפי מסהדי מי הימניה, ועי' ראב"ד ורמב"ן בהשגות על הר"ף כתובות פז. שנחלקו מה הדין בעד אחד, ועי' שער המשפט עא' א' וסמ"ע וש"ך שם.

הימניה כבי תרי, ועי' ריטב"א שדן אם עדים שודה שפרע לו יועילו, וכן אם יביא עדים שמחל לו, ועי' סמ"ע עא' ה' אי יועיל מיגו כנגד הכב"ת.

ע"ב

1. חזקה אין אדם מעיז פניו, ומשום זה לא אמרינן שיפטר משבועה מיגו דיכל לכפור הכל, דהוי מיגו דהעזה, וקשה מב"ב לו. במעשה דהנהו עיזי דנאמן לומר שהזיקו לו מיגו שהיה אומר שלי הם והא הוי העזה?
2. שומר חנם אינו נשבע, ועי' ברשב"א דדן אי שבועה שאינה ברשותו חייב, וכ"כ הראב"ד טו"ט ה' ו', וקשה דהלמוד משמע שקרקע התמעטה מכל פרשת שבועה?

מפני מה אמרה תורה מודה במקצת הטענה ישבע, ובבאור הקושיא פירשו רוב הראשונים דיפטר במיגו כמשיב אבידה, ו"א שהקושיא למה שונה כופר הכל שאין חייב שבועה, עי' רמב"ן כאן וראשונים בסוגיא ב"מ ג., ונ"מ אי לפטור כופר הכל בעי לחזקה אין אדם מעיז פניו או משום שאין סיבה להשביעו, וכגון כופר הכל בפקדון.

אלא בדרכה קמיפלגי, כן גרס רש"י ועי' ראשונים ור"ח שיש שלא גורסים אלא, והנ"מ לתובע חוב אביו, עי' רמב"ם טו"ט ה' ט', ועי' ברכת שמואל ב"מ ד'.

שומר חנם אינו נשבע וכו', ובענין פשיעה עי' רמב"ם וראב"ד שכירות ב' ג', ועיי"ש מרכבת המשנה, ועי' תוס' ב"מ נז: וקה"י שם סי' לד'.

בס"ד

התשובות

השתדלנו להביא את תמצית דברי המפרשים, מלבד אלו המובאים בגמ' כמו תוס', מהרש"א רש"ש וכדו'

1. כן הקשו התוס' ב"ב לב: ותירצו דכיון דשטרו בידו לא חשיב מוציא, וברמב"ן שם תירץ דהמיגו רק מברר למה היו המעות אבל ההוצאה היא ע"י השטר ועי' ש"ך וקצה"ח (פב' י') נ"מ למעשה בין תוס' לרמב"ן במלווה ע"פ כהאי גוונא.
2. עי' ש"ך ע' סק"ז שיש ג' שיטות איך חלה נאמנות, י"א שתמיד בעי קנין, י"א דהוי כמחילה ותמיד א"צ קנין, ודעת הש"ך דנאמנו כשניים בעי קנין, והתנה בשעת הלוואה הוי כקנין, ועי' ב"ח וש"ך עא' ב', וקצה"ח שם ס"ק ב', ונתיה"מ סק"ו, ותומים סק"ד.
3. בראשונים נחלקו האם קטן יהיה חייב בפשיעה בדיני שומרים, עי' רשב"א כאן ורמ"ה ב"ק קו: בשיטמ"ק, ורמב"ם וראב"ד שכירות ב' ז', ועי' ברכת שמואל ב"ק סימן מ' ו-מא' שהביא שיש שני לימודים מהפסוק אחד על תבעו שהוא קטן ואחד על תבעו לאחר שהגדיל, ובה מתמעט מגוף דיני שמירה, ועיי"ש עוד שחקר האם מה שאין נשבעין על טענת קטן היא מחמת שאין זו טענה או שיש לו חסרון בלהיות תובע ובע"ד, ונ"מ בתובע חוב אביו ולשבועת היסת דא"צ תובע,

ע"ב

1. בראשונים כתבו שמיגו דהעזה פוטר ממון ולא שבועה, והקשו האחרונים (תומים כללי מיגו פא', וקצה"ח פב' יד', הרי כל מה שמיגו פוטר משבועה הוא דהוי חיוב ממון אי לא ישבע, ואם פוטר ממון פוטר משבוע, ובתומים תי' דבגלל העזה הוי ספק מיגו ואין מוציאין אבל לא מהני להחזיק, ובקובץ שיעורים ח"ב ג' תי' על פי יסודו המפורסם דשני מיני מיגו יש כוח טעה ובירור וכשהוי העזה הוי כוח טענה ולא בירור ולכן לא מהני לשבועה.
2. עי' ש"ך סו' קכד', וביאר דבריו בברכת שמואל ב"ק לב' דשבועה זו אינה מחיוב השומרים אלא מסברא, ולכן לא התמעטו מזה קרקעות, וכ"כ בדבר אברהם א' מ'

תוד"ה הקדש, עי' רמב"ם גניבה ב' א' שמצריך תרי קראי חד לקדשים שחייב באחריותו וחד לקדשים שאין חייב באחריותו, עיי"ש לחם משנה שבזה מיושב קושית התוס', ועי' ברכת שמואל ב"ק לד' מש"כ בשם הגר"ח מבריסק.

לע"נ הרב חיים בן ציון בה"ג רבי משה זצ"ל נלב"ע טו' כסלו תשע"ח

להנצחות והארות 0527652935, או 7652935@gmail.com לקבלת הדף במייל שלח

בקשה לכתובת זו, והדף יישלח אליך בל"ג מידי יום.

חדשו! נפתח קו טלפון בו ניתן לשמוע את השאלות והתשובות מידי יום-יום 0795255901

השאלות ינתנו מידי בוקר - התשובות, בשעות אחה"צ, בקרוב יהיה ניתן להשאיר תשובות.